

Parlamentul României Senat

Comisia pentru muncă, familie
și protecție socială

Nr. XXVII/192/03.03.2015

RAPORT

asupra

Propunerii legislative - Legea traducătorilor și interpreților

În conformitate cu prevederile art.68 din Regulamentul Senatului, cu modificările ulterioare, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială, prin adresa nr. **L675/2014**, a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului, asupra ***Propunerii legislative - Legea traducătorilor și interpreților***, inițiatori: Drăgușanu Vasile-Cătălin - deputat PC; Irimie Vicențiu-Mircea - deputat PC; Raețchi Ovidiu Alexandru - deputat PC.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea cadrului legal pentru organizarea și funcționarea profesiilor de traducător și interpret – judiciari și oficiali.

Consiliul Legislativ **transmite un aviz favorabil**.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări transmite avizul cu nr. **380-NEGATIV**.

Dezbaterile asupra propunerii legislative au avut loc pe parcursul a mai multor ședințe, cu participarea, în conformitate cu prevederile art.61 din

dezbatere publică, pe site-ul ministerului, un proiect de lege cu obiect de reglementare similar, care urmează să intre în procesul de legiferare și, în consecință, nu susțin propunerea legislativă în forma prezentată.

De asemenea, la dezbateri au participat și membri ai Asociației Profesionale a Interpreților și Traducătorilor.

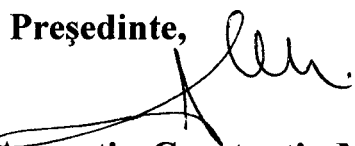
Domnul deputat Vasile-Cătălin Drăgușanu (co-inițiator) a depus la sediul comisiei un set de amendamente care vizează, în principal, înlocuirea sintagmei „interpret” cu cea de „translator”. **Amendamentele au fost respinse** deoarece nu aduc modificări substanțiale și se regăsesc în **Anexa** care însoțește prezentul raport.

Având în vedere atât argumentele prezentate de reprezentanții Guvernului, cât și cele ale reprezentanților asociațiilor de profil, în ședința din 3 martie 2015, membrii Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială au hotărât, cu unanimitate de voturi, **respingerea propunerii legislative**, deoarece inițiativa legislativă creează confuzie între categoriile de traducători - cei autorizați (judiciari și oficiali) și cei neoficiali (care efectuează traduceri editoriale, documentare, cu caracter personal etc.) - ceea ce contravine normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. În plus, inițiativa legislativă statuează ca toți traducătorii și interpreții să fie autorizați de către Ministerul Justiției, indiferent de scopul documentelor, proceduri sau tipuri de activități, așa cum reiese din art.2. De asemenea, propunerea legislativă nu stabilește modificarea/abrogarea normelor din reglementările în vigoare, cu referire la cele care vizează *autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției (Legea nr.178/1997)*.

În consecință, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială supune spre dezbatere și adoptare, Plenului Senatului, **raportul de respingere a propunerii legislative însoțit de amendamente respinse**.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria **legilor ordinare** și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.88 alin.(7) pct. 1 din Regulamentul Senatului, cu modificările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Augustin-Constantin MITU

Secretar,

Senator Găvrilă GHILEA

AMENDAMENTE RESPINSE
la
Propunerea legislativă - Legea traducătorilor și interpreților
L675/2014

Nr. crt.	Propunerea legislativă – Legea traducătorilor și interpreților L675/2014	AMENDAMENTE	Observații
1.	Capitolul I Dispoziții generale	- nemodificat	Competență decizională – Camera Deputaților
2.	<p>Art. 1.- (1) În sensul prezentei legi:</p> <p>a) <i>traducătorul</i> este persoana care asigură traducerea scrisă a unor documente, acte, înscrisuri dintr-o limbă în altă limbă;</p> <p>b) <i>interpretul</i> este persoana care asigură comunicarea între două sau mai multe părți ce vorbesc limbi diferite sau care, datorită unor dizabilități, utilizează limbaje non-verbale pentru a comunica;</p>	<p>Art. 1. - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>a) <i>traducătorul</i> - persoana care asigură traducerea scrisă a unor documente, acte, înscrisuri dintr-o limbă în altă limbă;</p> <p>b) translatorul - persoana care asigură comunicarea între două sau mai multe părți care vorbesc limbi diferite sau care, din cauza unor dizabilități, utilizează limbaje non-verbale pentru a comunica;</p>	Competență decizională – Camera Deputaților

	(2) Fiecare din categoriile menționate la alin.(1) reprezintă o profesie distinctă.	(2) Fiecare dintre categoriile prevăzute la alin.(1) reprezintă o profesie liberală distinctă.	
3.	Art. 2.- (1) Atât pentru desfășurarea activității de interpret, cât și pentru cea de traducător este necesară autorizarea Ministerului Justiției; (2) Pentru a efectua atât traduceri, cât și interpretare, persoana respectivă trebuie să dețină autorizații pentru ambele profesii.	Art. 2.- (1) Pentru desfășurarea activității de translator și pentru cea de traducător este necesară autorizarea de către Ministerului Justiției; (2) Pentru a efectua traduceri și translație , persoana respectivă trebuie să dețină autorizația legală .	Competență decizională – Camera Deputaților
4.	Art. 3.- Interpreții și traducătorii se împart în două categorii: judiciari și oficiali.	Art. 3.- Translatorii și traducătorii pot fi: judiciari și oficiali.	Competență decizională – Camera Deputaților
5.	Art. 4. - (1) Interpretul și traducătorul judiciar sunt autorizați de Ministerul Justiției și sunt folosiți, după caz, pentru asigurarea serviciilor respective în raporturile judiciare (acte judiciare, cercetare și urmărire penală, expertiză judiciară, interogatoriu, proceduri în instanța de judecată, activitate avocațială și de executare silită), extrajudiciare (activități ale organelor de justiție și procuratură, ale Consiliului Superior al	Art. 4. - (1) Translatorul și traducătorul judiciar sunt autorizați de către Ministerul Justiției și sunt folosiți, după caz, pentru asigurarea serviciilor de traducere și translatore în raporturile judiciare: acte judiciare, acte de cercetare și urmărire penală, expertiză judiciară, interogatoriu, proceduri în instanța de judecată, activitate avocațială și de executare silită și în raporturile extrajudiciare: activități ale organelor de justiție și procuratură, ale Consiliului Superior al Magistraturii, consultanță	Competență decizională – Camera Deputaților

	<p>Magistraturii, consultanță avocațială) și activități de tip judiciar date de lege în competența notarilor publici (procedura succesorală).</p> <p>(2) Obținerea autorizării se face ca urmare a promovării examenului, după depunerea jurământului.</p> <p>(3) Semnătura interpretului sau a traducătorului judiciar autorizat nu necesită legalizare, decât în cazuri special prevăzute de lege.</p>	<p>avocațială și activități de tip judiciar date de lege în competența notarilor publici.</p> <p>(2) Obținerea autorizării se face urmare a promovării examenului și după depunerea jurământului.</p> <p>(3) Semnătura translatorului judiciar sau a traducătorului judiciar autorizat nu necesită legalizare notarială, decât în cazuri special prevăzute de lege.</p>	
6.	<p>Art. 5.- (1) Interpretul și traducătorul oficial sunt autorizați de Ministerul Justiției și folosit, după caz, pentru efectuarea de traduceri cu caracter oficial, altele de cât cele judiciare (acte de autoritate publică, acte de studii, acte de stare civilă, acte notariale nejudiciare, acte de societate, documente sub semnătură privată) și interpretariat în activități oficiale fără caracter judiciar (convorbiri oficiale, consultanță, asistență stare civilă, tratative și negocieri cu caracter</p>	<p>Art. 5. - (1) Translatorul oficial și traducătorul oficial sunt autorizați de Ministerul Justiției și folosiți, după caz, pentru efectuarea de traduceri cu caracter oficial, altele de cât cele judiciare: acte de autoritate publică, acte de studii, acte de stare civilă, acte notariale nejudiciare, acte de societate, documente sub semnătură privată și translatie în activități oficiale fără caracter judiciar: convorbiri oficiale, consultanță, asistență stare civilă, tratative și negocieri cu caracter comercial.</p> <p>(2) Pentru activitățile prevăzute la alineatul (1)</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>

	comercial. (2) Pentru astfel de activități pot fi folosiți și traducătorii/interpreții judiciari disponibili.	pot fi folosiți și traducătorii/ translatorii judiciari disponibili.	
7.	Art. 6.- Traducerile care nu au caracter judiciar sau oficial (traduceri editoriale, documentare, traduceri cu caracter personal ș.a.) și translațiile de însoțire, neoficiale se efectuează fie de traducători/interpreți autorizați, fie de alte persoane cunoscătoare de limbi străine, posesoare a unei diplome de licență în filologie, specialitatea limbi străine sau care posedă un certificat de traducător eliberat de o instituție abilitată, pe baza normelor de drept comun.	Se elimină.	Competență decizională – Camera Deputaților
8.	Art.7.- (1) Străinul, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau Spațiului Economic European poate desfășura activitatea de interpret și/sau traducător autorizat, cu respectarea prevederilor prezentei legi. (2) Străinul, cetățean al unui stat membru	Art.7. - (1) Cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European poate desfășura activitatea de translator și/sau traducător autorizat, cu respectarea prevederilor prezentei legi. (2) Cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	Competență decizională – Camera Deputaților

<p>al Uniunii Europene sau Spațiului Economic European stabilit în România exercită profesia de interpret și/sau traducător ca și cetățenii români, putând dovedi îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 lit. (a)-(c), (f) și (g), pentru traducător și/sau interpret judiciar, respectiv art. 16 lit. (a)-(i), pentru traducător și/sau interpret oficial, dacă posedă autorizațiile și dovezile de competență necesare, emise de statul de origine sau de statul român.</p> <p>(3) Procedura autorizării nu se aplică străinului, cetățean al Uniunii Europene sau Spațiului Economic European, stabilit în România, care este atestat ca interpret și/sau traducător în specialitatea științe juridice de autoritatea competentă din statul membru de origine sau proveniență.</p> <p>(4) Pentru exercitarea profesiei, este necesară dovedirea cunoașterii limbii române la nivelul autorizației pe care o</p>	<p>stabilit în România exercită profesia de traducător și/sau traducător ca și cetățenii români, putând dovedi îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 lit. a)-c), f) și g), pentru traducător și/sau translator judiciar, respectiv art. 16, pentru traducător și/sau translator oficial, dacă posedă autorizațiile și dovezile de competență necesare, emise de statul de origine sau de statul român.</p> <p>(3) Procedura autorizării nu se aplică cetățeanului Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, stabilit în România, care este atestat ca translator și/sau traducător în specialitatea științe juridice de autoritatea competentă din statul membru de origine sau proveniență.</p> <p>(4) Pentru exercitarea profesiei, este necesară dovedirea cunoașterii limbii române la nivelul autorizației pe care o posedă sau pe care o solicită.</p> <p>(5) În cazul prestării temporare a profesiei de translator și/sau traducător autorizat în domeniul juridic sau oficial, cetățeanul unui stat</p>	
---	---	--

	<p>posedă sau pe care o solicită.</p> <p>(5) În cazul prestării temporare a profesiei de interpret și/sau traducător autorizat în domeniul juridic sau oficial, străinul cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau Spațiului Economic European, care exercită legal această profesie în statul membru de origine sau de proveniență, este exceptat de autorizarea prevăzută la</p> <p>(6) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legii cadru privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale.</p>	<p>membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care exercită legal această profesie în statul membru de origine sau de proveniență, este exceptat de autorizarea prevăzută în prezenta lege.</p> <p>(6) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legii cadru privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale, transpuse prin Directiva Europeană 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din data de 7 septembrie 2005.</p>	
9.	<p>Art.8.- Efectuarea, fără autorizație, de traduceri și interpretări care pot produce efecte juridice sau în alte condiții decât cele stipulate prin prezenta lege constituie contravenție sau infracțiune, după caz și se pedepsește conform legii.</p>	<p>Art.8. - Efectuarea, fără autorizație, de traduceri și translatii care pot produce efecte juridice sau în alte condiții decât cele stipulate prin prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește conform legii.</p>	Competență decizională – Camera Deputaților
10.	<p>Art.9.- Traducătorul autorizat certifică exactitatea traducerii prin aplicarea semnăturii și a ștampilei sale, potrivit legii.</p>	<p>Art.9. - Traducătorul autorizat certifică exactitatea traducerii prin aplicarea semnăturii și a ștampilei sale, potrivit legii.</p>	Competență decizională – Camera Deputaților

11.	Art. 10. - Semnătura interpretului/traducătorului oficial autorizat se legalizează potrivit legii. Legalizarea semnăturii poate fi făcută de cei abilitați de lege în acest scop (notar, avocat, organ de poliție, organ al administrației locale).	Se elimină.	Competență decizională – Camera Deputaților
12.	CAPITOLUL II TRADUCĂTORUL ȘI INTERPRETUL JUDICIAR	CAPITOLUL II TRADUCĂTORUL ȘI TRANSLATORUL JUDICIAR	Competență decizională – Camera Deputaților
13.	Art. 11.- Pentru a putea deveni traducător judiciar, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să aibă studii superioare de filologie și/sau juridice; b) să aibă cunoștințe de terminologie juridică; c) să nu aibă antecedente penale ; d) să facă un stagiul de pregătire specială, la o instanță de judecată ; e) după stagiul, să absolve un examen de specialitate, organizat de Ministerul Justiției sau la o universitate, cu o comisie	Art. 11. - Pentru a putea deveni traducător judiciar, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să aibă studii superioare de filologie; b) să aibă cunoștințe de terminologie juridică; c) să nu fi suferit vreo condamnare printr-o hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa cu închisoarea pentru fapte penale, pentru infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei traducător/translator; d) se elimină; e) să promoveze un examen de specialitate,	Competență decizională – Camera Deputaților

	<p>formată din reprezentantul de la Ministerul Justiției, un magistrat, un cadru universitar și cel puțin un specialist în domeniul limbii respective; în urma examenului, i se eliberează un certificat de competență;</p> <p>f) să depună jurământul în fața reprezentantului Ministerului Justiției și a unui magistrat;</p> <p>g) după obținerea autorizației, să se înscrie în registrul special ținut de Tribunalul pe raza căreia își are domiciliul.</p>	<p>organizat de Ministerul Justiției sau la o universitate de profil, filologie/juridic, cu o comisie formată din reprezentantul de la Ministerul Justiției, un magistrat, un cadru universitar și cel puțin un specialist în domeniul limbii respective; în urma examenului, i se eliberează un certificat de competență;</p> <p>f) să depună jurământul în fața reprezentantului Ministerului Justiției;</p> <p>g) după obținerea autorizației, să se înscrie în registrul unic al traducătorilor și translatorilor judiciari, ținut de Tribunalul în raza căruia își are domiciliul sau în raza căruia își desfășoară activitatea.</p>	
<p>14.</p>	<p>Art. 12.- Interpretul judiciar trebuie să îndeplinească, atât condițiile prevăzute la art.11, cât și următoarele condiții:</p> <p>a) să se exprime fluent și coerent în limba străină și în limba română;</p> <p>b) să nu aibă o fire emotivă sau timidă;</p> <p>c) să fie natural și spontan;</p> <p>d) să se preocupe permanent de</p>	<p>Art. 12 se elimină.</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>

	pregătirea și specializarea sa, pentru menținerea la un nivel ridicat a capacității de a face translație.		
15.	Art. 13.- Atât interpretul, cât și traducătorul judiciar poate efectua și traduceri sau interpretări oficiale, prioritate având cele judiciare. În această situație, semnătura interpretului și traducătorului judiciar nu este necesar să fie legalizată.	Art. 13. – Translatorul și traducătorul judiciar pot efectua activitățile prevăzute la articolul 4, precum și alte activități de traducere și interpretare cu caracter oficial, dintre cele prevăzute la articolul 5. În caz de concurs între cele două calități, cea de traducător judiciar și cea de traducător oficial, se vor desfășura cu prioritate activitățile specifice traducătorului/ translatorului judiciar. În această situație, semnătura translatorului și traducătorului judiciar nu este necesar să fie legalizată.	Competență decizională – Camera Deputaților
16.	Art. 14.- Traducătorul judiciar are următoarele obligații: a) să se prezinte la Tribunalul la care este înregistrat sau la orice instanță din raza de activitate a acesteia, ori de câte ori este chemat, să preia documentele încredințate spre traducere, pe bază de contract sau convenție de prestări servicii	Art. 14.- Traducătorul judiciar are următoarele obligații: a) să se prezinte la Tribunalul la care este înregistrat sau la orice instanță din raza de activitate a acesteia, ori de câte ori este chemat, să preia documentele încredințate spre traducere, pe bază de contract sau convenție de prestări servicii și să le predea la	Competență decizională – Camera Deputaților

	<p>și să le predea la termenul stabilit;</p> <p>b) să efectueze corect și la timp traducerile încredințate;</p> <p>c) să explice motivele pentru care nu se poate prezenta sau nu poate efectua, parțial sau total, traducerile încredințate;</p> <p>d) să respecte cu strictețe confidențialitatea documentelor primite spre traducere;</p> <p>e) să țină la zi evidența documentelor traduse;</p> <p>f) să-și achite toate obligațiile fiscale aferente profesiei;</p> <p>g) să se înscrie în organizația profesională de profil.</p>	<p>termenul stabilit;</p> <p>b) să efectueze corect și la timp traducerile încredințate;</p> <p>c) să explice motivele pentru care nu se poate prezenta sau nu poate efectua, parțial sau total, traducerile încredințate;</p> <p>d) să respecte cu strictețe confidențialitatea documentelor primite spre traducere;</p> <p>e) să țină la zi evidența documentelor traduse;</p> <p>f) să-și achite toate obligațiile fiscale aferente profesiei;</p> <p>g) să se înscrie în organizația profesională de profil.</p>	
17.	<p>Art. 15.- Interpretul judiciar are următoarele obligații:</p> <p>a) să se prezinte prompt la locul unde trebuie să facă translația solicitată;</p> <p>b) să solicite informații preliminare asupra subiectului ce se va discuta;</p> <p>c) să rețină și să redea cu exactitate și corectitudine spusele celor pentru care</p>	<p>Art. 15. - Translatorul judiciar are următoarele obligații:</p> <p>a) să se prezinte prompt la locul unde trebuie să facă translația solicitată;</p> <p>b) să solicite informații preliminare asupra subiectului care se va discuta;</p> <p>c) să rețină și să redea cu exactitate și corectitudine spusele celor pentru care face</p>	Competență decizională – Camera Deputaților

	<p>face translația;</p> <p>d) să respecte persoanele pentru care lucrează;</p> <p>e) să țină la zi evidența activității profesionale;</p> <p>f) să se înscrie în asociația profesională de profil și să-și achite obligațiile față de aceasta;</p> <p>g) să-și actualizeze permanent documentația și cunoștințele de specialitate;</p> <p>h) să respecte cu strictețe confidențialitatea datelor și subiectelor la care are acces prin practicarea profesiei.</p>	<p>translația;</p> <p>d) să respecte persoanele pentru care lucrează;</p> <p>e) să țină la zi evidența activității profesionale;</p> <p>f) să se înscrie în corpul profesional de profil și să-și achite obligațiile față de acesta;</p> <p>g) să-și actualizeze permanent documentația și cunoștințele de specialitate;</p> <p>h) să respecte cu strictețe confidențialitatea datelor și subiectelor la care are acces prin practicarea profesiei.</p>	
18.	CAPITOLUL III TRADUCĂTORUL ȘI INTERPRETUL OFICIAL	CAPITOLUL III TRADUCĂTORUL ȘI TRANSLATORUL OFICIAL	Competență decizională – Camera Deputaților
19.	<p>Art. 16.- Pentru a putea deveni traducător oficial, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>a) să aibă studii superioare;</p> <p>b) să aibă un stagiu de practică, la o instituție de stat sau privată, ori pe lângă</p>	<p>Art. 16. - Pentru a putea deveni traducător oficial, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>a) să aibă studii superioare;</p> <p>b) să aibă un stagiu de practică, la o instituție de stat sau privată, ori pe lângă un traducător</p>	Competență decizională – Camera Deputaților

	<p>un traducător cu experiență și vechime în profesie;</p> <p>c) să dețină o diplomă de specialitate sau certificat de traducător eliberat de organele stabilite prin lege;</p> <p>d) să obțină autorizația de traducător, de la Ministerul Justiției;</p> <p>e) să efectueze corect și la timp traducerile încredințate;</p> <p>f) să cunoască foarte bine limba română și limba în/din care face traduceri;</p> <p>g) să nu aibă antecedente penale;</p> <p>h) să dovedească un comportament corect în relațiile sociale;</p> <p>să dispună de condiții normale de lucru și aparatura birotică necesară;</p>	<p>cu experiență și vechime în profesie;</p> <p>c) să dețină o diplomă de specialitate sau certificat de traducător eliberat de organele stabilite prin lege;</p> <p>d) să obțină autorizația de traducător, de la Ministerul Justiției;</p> <p>e) să efectueze corect și la timp traducerile încredințate;</p> <p>f) să cunoască foarte bine limba română și limba în/din care face traduceri;</p> <p>g) să nu aibă antecedente penale;</p> <p>h) să dovedească un comportament corect în relațiile sociale;</p> <p>i) să dispună de condiții normale de lucru și aparatura birotică necesară;</p>	
20.	<p>Art. 17.- Interpretul oficial trebuie să îndeplinească atât condițiile prevăzute la art. 16, cât și următoarele condiții:</p> <p>a) să se poată exprima fluent și coerent, atât în limba română, cât și în limba străină;</p> <p>b) să fie la curent cu problemele noi ce</p>	<p>Art. 17.- Translatorul oficial trebuie să îndeplinească atât condițiile prevăzute la art. 16, cât și următoarele condiții:</p> <p>a) să se poată exprima fluent și coerent, atât în limba română, cât și în limba străină;</p> <p>b) să urmeze activități de formare profesionale organizate de organisme abilitate pentru a fi la</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>

	<p>apar în limbile respective;</p> <p>c) să fie spontan și corect în efectuarea translației;</p> <p>să aibă disponibilitatea de a lucra în condiții speciale.</p>	<p>curent cu problemele noi care apar în limbile respective;</p> <p>c) să redea mesajul transmis de către părți, fără a fi părtinitor;</p> <p>d) să aibă disponibilitatea de a lucra în condiții speciale.</p>	
21.	<p>Art. 18.- Traducătorul și interpretul judiciar și oficial se bucură de următoarele drepturi:</p> <p>a) să-și exercite în mod liber profesia, cu respectarea prevederilor legii;</p> <p>b) să fie plătit corespunzător pentru munca prestată;</p> <p>c) să se înscrie în organizația profesională de profil;</p> <p>d) să refuze efectuarea traducerii unor documente sau înscrisuri care ar contraveni bunelor moravuri sau ordinii publice, ori sunt ilizibile sau indescifrabile;</p> <p>e) să ceară celor cărora le asigură translația să vorbească clar și cu voce tare;</p> <p>f) să lucreze individual sau în</p>	<p>Art. 18.- Traducătorul și translatorul judiciar și oficial se bucură de următoarele drepturi:</p> <p>a) să-și exercite în mod liber profesia, cu respectarea prevederilor legii;</p> <p>b) să fie plătit corespunzător pentru munca prestată;</p> <p>c) să se înscrie în organizația profesională de profil;</p> <p>d) să refuze efectuarea traducerii unor documente sau înscrisuri care ar contraveni bunelor moravuri sau ordinii publice, ori sunt ilizibile sau indescifrabile;</p> <p>e) se elimină;</p> <p>f) să lucreze individual sau în structuri asociative, potrivit legii;</p> <p>g) în situații de incompatibilitate, mobilizare, misiuni de lungă durată în țară sau în</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>

	structuri asociative, potrivit legii; g) în situații de incompatibilitate, mobilizare, misiuni de lungă durată în țară sau în străinătate, boală, poate solicita și obține suspendarea temporară a activității, pe baza unei cereri motivate adresate Ministerului Justiției, prin organizația profesională.	străinătate, boală, poate solicita și obține suspendarea temporară a activității, pe baza unei cereri motivate adresate Ministerului Justiției, prin organizația profesională.	
22.	CAPITOLUL IV PROCEDURILE DE AUTORIZARE	CAPITOLUL IV PROCEDURILE DE AUTORIZARE	Competență decizională – Camera Deputaților
23.	Art.19.-(1) Persoana care dorește să obțină autorizație de traducător și/sau interpret judiciar, trebuie să dea un examen organizat sub egida Ministerului Justiției, la una din instituțiile sale sau la un centru universitar, după efectuarea un stagiu plătit de pregătire, organizat prin grija Ministerului Justiției, astfel: a) examenul se organizează o dată pe an sau de câte ori este nevoie; b) data examenului se anunță cu cel puțin trei luni înainte și se poate înscrie	Art.19. - (1) Persoana care dorește să obțină autorizație de traducător și/sau translator judiciar, trebuie să promoveze un examen organizat sub egida Ministerului Justiției, la una din instituțiile sale sau la un centru universitar, după efectuarea un stagiu plătit de pregătire, organizat prin grija Ministerului Justiției, astfel: a) examenul se organizează o dată pe an sau de câte ori este nevoie; b) data examenului se anunță cu cel puțin trei luni înainte și se poate înscrie orice persoană care îndeplinește condițiile necesare, cu plata	Competență decizională – Camera Deputaților

<p>oricine îndeplinește condițiile necesare, cu plata taxei stabilite;</p> <p>c) examenul pentru traducător constă în traducerea unei pagini A4 standard (2000 de semne, cu spații) din limba străină în limba română, în timp de o oră (pentru traducător simplu) și a încă unei pagini standard din limba română în limba străină (pentru traducător complet), în timp de două ore;</p> <p>d) pentru examenul de traducător în domeniul unor limbi rare sau speciale (chineză, japoneză, arabă ș.a.) durata și volumul textelor se stabilesc de către profesorii specialiști;</p> <p>e) examenul pentru interpret judiciar constă în susținerea unei probe de interpretare cu durata de o jumătate de oră;</p> <p>f) rezultatele examenului pot fi contestate la Comisia de Examen și la instituția organizatoare.</p> <p>(2) Persoana care deține o diplomă de</p>	<p>taxei de examen stabilite de către autoritatea organizatoare;</p> <p>c) examenul pentru traducător constă în traducerea unei pagini A4 standard, 2000 de semne, cu spații - din limba străină în limba română, în timp de o oră, pentru traducător simplu și a încă unei pagini standard din limba română în limba străină, pentru traducător complet, judiciar și oficial, în timp de două ore;</p> <p>d) pentru examenul de traducător în domeniul unor limbi rare sau speciale, chineză, japoneză, arabă ș.a.m.d., durata și volumul textelor se stabilesc de către profesorii specialiști;</p> <p>e) examenul pentru translator judiciar constă în susținerea unei probe de interpretare cu durata de o jumătate de oră;</p> <p>f) rezultatele examenului pot fi contestate la Comisia de Examen și la instituția organizatoare.</p> <p>(2) Persoana care deține o diplomă de doctor în filologie, specializarea limbi străine, poate primi autorizația de traducător judiciar și/sau</p>	
---	---	--

<p>doctor în filologie, specializarea limbi străine, poate primi autorizația de traducător judiciar și/sau interpret judiciar, la cerere, pentru limba sau limbile în care este specializată fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de art.11 literele b), d) și e), după depunerea jurământului.</p> <p>(3) Persoana care dorește să obțină autorizație de traducător și/sau interpret oficial, trebuie să susțină examenul de traducător și/sau interpret potrivit alin.(1), fără a fi necesară efectuarea vreunui stagiu de specialitate.</p> <p>(4) Persoana care dorește să obțină autorizație de traducător și/sau interpret oficial autorizat este scutită de examen, dacă posedă o diplomă de învățământ superior cu specializarea în limba respectivă, un certificat de traducător eliberat de o instituție abilitată prin lege sau un atestat de competență lingvistică eliberat de o instituție de profil, recunoscută pe plan european sau</p>	<p>translator judiciar, la cerere, pentru limba sau limbile în care este specializată fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de art.11 literele b), d) și e), după depunerea jurământului.</p> <p>(3) Persoana care dorește să obțină autorizație de traducător și/sau translator oficial, trebuie să susțină examenul de traducător și/sau interpret potrivit alin.(1), fără a fi necesară efectuarea vreunui stagiu de specialitate.</p> <p>(4) Persoana care dorește să obțină autorizație de traducător și/sau translator oficial autorizat este scutită de examen, dacă posedă o diplomă de învățământ superior cu specializarea în limba respectivă, un certificat de traducător eliberat de o instituție abilitată prin lege sau un atestat de competență lingvistică eliberat de o instituție de profil, recunoscută pe plan european sau mondial, ori eliberată de autoritatea competentă a unui stat cu care România are convenție reciprocă de recunoaștere a calificării profesionale.</p>	
---	--	--

	mondial, ori eliberată de autoritatea competentă a unui stat cu care România are convenție reciprocă de recunoaștere a calificării profesionale.		
24.	CAPITOLUL V ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA PROFESIEI	CAPITOLUL V ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA PROFESIEI	Competență decizională – Camera Deputaților
25.	Art.20.- Traducătorii și interpreții judiciari și oficiali sunt organizați în Asociația Națională a Interpreților și Traducătorilor (A.N.I.T.), sub controlul Ministerului Justiției, care va aproba statutul și normele de funcționare ale acesteia. Asociația va avea secțiuni distincte pentru traducători și interpreți, pe specialitățile judiciar și oficial. Aceasta va avea regim juridic de organizație profesională, persoană juridică de drept privat, de interes public.	Art.20. - Traducătorii și translator judiciari și oficiali sunt organizați în Asociația Națională a Translatorilor și Traducătorilor - A.N.T.T.) - sub controlul Ministerului Justiției, care va aproba statutul și normele de funcționare ale acesteia. Asociația va avea secțiuni distincte pentru traducători și translator , pe specialitățile judiciar și oficial. Aceasta va avea regim juridic de organizație profesională, persoană juridică de drept privat, de interes public.	Competență decizională – Camera Deputaților
26.	Art. 21.- Organul de conducere al A.N.I.T. va fi Adunarea Generală, care se va întruni cel puțin o dată pe an.	Art. 21. - Organul de conducere al A.N.T.T. va fi Adunarea Generală, care se va întruni cel puțin o dată pe an.	Competență decizională – Camera Deputaților
27.	Art. 22.- În intervalul dintre adunările	Art. 22. - În intervalul dintre adunările generale,	Competență decizională – Camera Deputaților

	<p>generale, A.N.I.T. este condusă de un Comitet Executiv Național ales de Adunarea Generală; președintele Comitetului Executiv Național și membrii acestuia sunt aduși la cunoștința Ministerului Justiției.</p>	<p>A.N.T.T. este condusă de un Comitet Executiv Național ales de Adunarea Generală; președintele Comitetului Executiv Național și membrii acestuia sunt aduși la cunoștința Ministerului Justiției.</p>	
28.	<p>Art. 23.- La nivel local (capitală, județe și sectoare) se vor constitui organe de conducere similare; structura acestora va fi comunicată la Comitetul Executiv Național; județele care au un număr mic de traducători și interpreți (sub 10) vor putea avea asociații ale interpreților și traducătorilor comune cu alt/e județe. Acestea sunt persoane juridice de drept privat, de interes public.</p>	<p>Art. 23. - La nivel local (capitală, județe și sectoare) se vor constitui organe de conducere similare; structura acestora va fi comunicată la Comitetul Executiv Național; județele care au un număr mic de traducători și translatori - sub 10 - vor putea avea asociații ale translatorilor și traducătorilor comune cu alt/e județe. Acestea sunt persoane juridice de drept privat, de interes public.</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>
29.	<p>Art. 24.- A.N.I.T. și structurile locale își asigură fondurile necesare funcționării din cotizațiile plătite de membri.</p>	<p>Art. 24. - A.N.T.T. și structurile locale își asigură fondurile necesare funcționării din cotizațiile plătite de membri.</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>
30.	<p>Art. 25.- A.N.I.T. are următoarele atribuții generale: a) reprezintă interesele interpreților și traducătorilor în fața organelor de stat și</p>	<p>Art. 25. - A.N.T.T. are următoarele atribuții generale: a) reprezintă interesele translatorilor și traducătorilor în fața organelor de stat și față de</p>	<p>Competență decizională – Camera Deputaților</p>

<p>față de alte instituții, față de orice persoană juridică și fizică;</p> <p>b) îndrumă, prin circulare și adrese, activitatea asociațiilor de la nivel local;</p> <p>c) prezintă Ministerului Justiției propuneri de acte normative necesare în domeniu și de modificare a unora din cele care sunt în vigoare, după consultarea structurilor locale;</p> <p>d) prezintă Ministerului Justiției propuneri de tarife minimale orientative pentru traduceri și interpretări judiciare; aceste tarife prevăzând majorări cu 100% pentru lucrări făcute în timpul liber și cu mare urgență (termen până la opt ore), cu 50% pentru lucrări (interpretare) din limbi rare sau cu circulație redusă, dialecte și urgente (termen sub 24 de ore) și cu 25% pentru lucrări în manuscris, lucrări de dificultate mare (medicale, tehnice, științifice);</p> <p>e) elaborează și trimite la structurile locale ale A.N.I.T. tarife orientative pentru</p>	<p>alte instituții, față de orice persoană juridică și fizică;</p> <p>b) îndrumă, prin circulare și adrese, activitatea asociațiilor de la nivel local;</p> <p>c) prezintă Ministerului Justiției propuneri de acte normative necesare în domeniu și de modificare a unora din cele care sunt în vigoare, după consultarea structurilor locale;</p> <p>d) prezintă Ministerului Justiției propuneri de tarife minimale orientative pentru traduceri și translatări judiciare; aceste tarife prevăzând majorări cu 100% pentru lucrări făcute în timpul liber și cu mare urgență - termen până la opt ore, cu 50% pentru lucrări – translatate - din limbi rare sau cu circulație redusă, dialecte și urgente, termen sub 24 de ore și cu 25% pentru lucrări în manuscris, lucrări de dificultate mare, medicale, tehnice, științifice;</p> <p>e) elaborează și trimite structurilor locale ale A.N.T.T. tarife orientative pentru traduceri și interpretariat oficial, la care se menționează majorările de la pct. (d);</p> <p>f) analizează propunerile structurilor locale de</p>	
---	--	--

	<p>traduceri și interpretariat oficial, la care se menționează majorările de la pct. (d);</p> <p>f) analizează propunerile structurilor locale de retragere temporară sau definitivă a autorizației de traducător și/sau interpret și le înaintează Ministerului Justiției, cu propuneri pentru rezolvare;</p> <p>avizează și înaintează la Ministerul Justiției cererile de suspendare a activității formulate de traducători/interpreți.</p>	<p>retragere temporară sau definitivă a autorizației de traducător și/sau translator și le înaintează Ministerului Justiției, cu propuneri pentru rezolvare;</p> <p>g) avizează și înaintează Ministerului Justiției cererile de suspendare a activității formulate de traducători/translatori.</p>	
31.	<p>Art. 26. - Atât interpreții și traducătorii judiciari, cât și cei oficiali răspund civil sau penal, după caz, pentru eventualele daune și prejudicii cauzate prin traducerea sau interpretarea neglijentă ori eronată efectuată; astfel de situații pot duce la retragerea temporară sau definitivă a autorizației interpretului sau traducătorului respectiv, la propunerea motivată a Asociației locale.</p> <p>Propunerea este trimisă la organul central</p>	<p>Art. 26. - Translatorii și traducătorii judiciari și oficiali răspund în fața legii pentru eventualele daune și prejudicii cauzate prin traducerea sau interpretarea neglijentă ori eronată efectuată; astfel de situații pot duce la retragerea temporară sau definitivă a autorizației interpretului sau traducătorului respectiv, la propunerea motivată a Asociației locale.</p> <p>Propunerea este trimisă organului central al A.N.T.T., care le analizează și ia măsurile necesare.</p>	Competență decizională – Camera Deputaților

	al A.N.I.T., care le analizează și ia măsurile necesare.		
32.	<p>Art. 27.- (1) Pentru interpreții și traducătorii care fac, în mod repetat, lucrări necorespunzătoare calitativ, de care beneficiarii se plâng, asociațiile locale pot aplica amenzi, mergând până la echivalentul sumei percepute pentru traducerea/interpretarea în cauză, dacă nu sunt întrunite condițiile de retragere temporară sau definitivă a autorizației.</p> <p>(2) Decizia de retragere temporară sau definitivă a autorizației se transmite Asociației locale care a propus-o, cât și organelor interesate.</p> <p>(3) Traducătorul sau interpretul sancționat de asociația locală poate contesta sancțiunea la A.N.I.T.</p> <p>(4) Decizia Ministerului Justiției poate fi atacată potrivit dreptului comun.</p>	<p>Art. 27. - (1) Pentru translatorii și traducătorii care fac, în mod repetat, lucrări necorespunzătoare calitativ, de care beneficiarii se plâng, asociațiile locale pot aplica amenzi, mergând până la echivalentul sumei percepute pentru traducerea/translatarea în cauză, dacă nu sunt întrunite condițiile de retragere temporară sau definitivă a autorizației.</p> <p>(2) Decizia de retragere temporară sau definitivă a autorizației se transmite Asociației locale care a propus-o, cât și organelor interesate.</p> <p>(3) Traducătorul sau translatorul sancționat de asociația locală poate contesta sancțiunea la A.N.T.T.</p> <p>(4) Decizia Ministerului Justiției poate fi atacată potrivit dreptului comun.</p>	Competență decizională – Camera Deputaților
33.	<p style="text-align: center;">CAPITOLUL VI</p> <p style="text-align: center;">DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII</p>	<p>- nemodificat</p>	Competență decizională – Camera Deputaților
34.	Art. 28. - Interpreții și traducătorii care au	Art. 28. - Translatorii și traducătorii care au o	Competență decizională – Camera

	o vechime de cel puțin 10 ani în activitatea de traducător autorizat de Ministerul Justiției, inclusiv în domeniul justiției, pot opta pentru categoria de traducător sau interpret judiciar, caz în care vor primi o autorizație corespunzătoare și vor fi obligați să se înscrie la Tribunalul în raza căreia își au domiciliul. Cei care au această opțiune, vor avea dreptul să participe, în mod gratuit, la stagiile de specializare organizate de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești.	vechime de cel puțin 05 ani în activitatea de traducător autorizat de Ministerul Justiției, inclusiv în domeniul justiției, vor fi integrați în categoria de traducător și translator judiciar, caz în care vor primi o autorizație corespunzătoare și vor fi obligați să se înscrie la Tribunalul în raza căreia își au domiciliul. Persoanele care au această opțiune, vor avea dreptul să participe, în mod gratuit, la stagiile de specializare organizate de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești.	Deputaților
35.	Art. 29.- Interpreții și traducătorii care nu fac această opțiune, rămân traducători sau interpreți oficiali, urmând să primească o nouă autorizație, cu mențiunile respective.	Art. 29.- Translatorii și traducătorii care nu folosesc această opțiune, rămân traducători și translatori oficiali, urmând să primească o nouă autorizație, cu mențiunile respective.	Competență decizională – Camera Deputaților
36.	Art. 30.- Opțiunile, pentru ambele situații, vor fi înaintate, în scris, la Ministerul Justiției, în cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, după care autorizațiile anterioare se anulează	Art. 30.- Opțiunile, pentru ambele situații, vor fi înaintate, în scris, la Ministerul Justiției, în cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, după care autorizațiile anterioare se anulează de drept.	Competență decizională – Camera Deputaților

	de drept.		
37.	Art. 31.- Interpreții și traducătorii cu o vechime mai mică de 10 ani, care optează pentru traducător sau/și interpret judiciar, vor fi obligați să dea un test scris, pentru traducător judiciar, dacă nu au trecut un examen anterior în acest domeniu și un test oral de interpretare, pentru cei care optează și/sau pentru interpret judiciar. Testele se organizează sub egida Ministerului Justiției, la o instituție a acestuia sau la un centru universitar, cu achitarea unei taxe.	Art. 31.- Translatorii și traducătorii cu o vechime în profesie inferioară perioadei de 05 ani, care optează pentru activitatea de traducător și translator judiciar, vor fi obligați să dea un test scris, pentru obținerea titlului de traducător și translator judiciar, dacă nu au promovat un examen anterior în acest domeniu, respectiv un test oral de translatare , pentru cei care optează pentru profesia de translator judiciar. Testele se organizează sub egida Ministerului Justiției, la o instituție a acestuia sau la un centru universitar, cu achitarea unei taxe de examen.	Competență decizională – Camera Deputaților
38.	Art. 32.- La intrarea în vigoare a prezentei legi, orice alte reglementări și dispoziții contrare se abrogă.	Art. 32. - La intrarea în vigoare a prezentei legi, orice alte reglementări și dispoziții contrare se abrogă.	Competență decizională – Camera Deputaților
39.	Art. 33.- Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la publicarea ei în Monitorul Oficial.	Art. 33. - Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la publicarea ei în Monitorul Oficial.	Competență decizională – Camera Deputaților